سازه معماری خشتی دوران تاریخی در محلات کشف شد

سرپرست کاوش محوطه جم محلات استان مرکزی از پدیدار شدن یک سازه معماری خشتی از دوران تاریخی شامل انواع قطعه سفال‌های ساده و منقوش، ابزار سنگی متنوع و ادوات سنگی خبر داد. لیلا بنی‌جمال گفت: «در این فصل از مطالعات محوطه در بخش شمال شرقی محوطه بخشی از دیوار یک سازه معماری خشتی آشکار شد.»

اعتبار تخت جمشید محقق شد

فرماندار شهرستان مروشت از تحقق اعتباری ۸/۵ میلیارد ریالی مجموعه تخت جمشید خبر داد. علی‌اکبر نجیب‌زاده گفت: «هیات امنای تخت‌جمشید هنوز فعال نشده و امیدواریم در برنامه ششم توسعه با اختصاص ردیف بودجه این مجموعه جهانی، زمینه فعال شدن این هیات امنا فراهم شود.»

خانه‌تکانی یزد به کمک دوستداران میراث فرهنگی

بافت تاریخی یزد از سوی دوستداران میراث فرهنگی به‌منظور استقبال از میهمانان نوروزی نظافت و پاک‌سازی شد. همزمان با یزد این طرح به صورت هماهنگ و با حضور انجمن‌ها و تشکل‌های مردمی در حوزه میراث فرهنگی و گردشگری در بافت تاریخی شهرهای یزد و میبد و بقیه شهرستان‌های استان انجام شد.

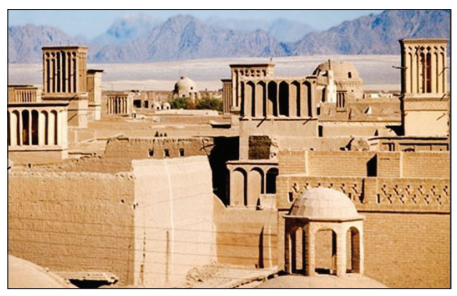

۹۰

رئیس اداره محیط زیست شهرستان رباط کریم، اعلام کرد محل دفن پسماندهای عادی و خانگی در شهرستان رباط کریم هنوز مجوزهای لازم را از سازمان محیط زیست نگرفته است. ایوب زارع گفت: «در شرایط فعلی بیش از ۹۰ درصد از پسماندهای بیمارستانی در این شهرستان بی‌خطرسازی می‌شوند.»

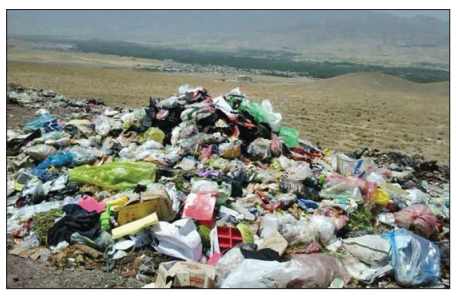

تولید سالانه ۶۲۵۰ تن زباله در استان‌های شمالی

زباله پاداش زمین نیست

مرجان حاجی‌رحیمی
دبیر گروه ایران‌شهر

اتفاق روز

در آستانه تعطیلات سال نو و سفرهای نوروزی، ترس همیشگی از رهاسازی زباله در طبیعت وجود دارد، گرچه یکی دوسالی می‌شود کمپین‌های مردمی برای مقابله با آلودگی زیست‌محیطی از جمله زباله و به‌ویژه زباله‌های برگشت‌ناپذیر شکل گرفته اما هنوز به طور کامل از این فاجعه زیست‌محیطی جلوگیری نشده است. حالا سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری با همکاری بانک ایران زمین در قالب اجرای مسئولیت‌های اجتماعی، کمپین «همین یک زمین» را با شعار «زباله پاداش زمین نیست» با هدف آگاه‌سازی و ایجاد حساسیت برای مردم در جلوگیری از آلودگی محیط زیست راه‌اندازی کرده است. عباسعلی نوبخت، معاون امور جنگل‌های سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور در مراسم معرفی این کمپین از مردم درخواست کرد که به جنگل‌ها به عنوان یک موجود زنده بنگرند و از آنها حفاظت کنند و در حفظ این یک زمین کوشا باشند. او گفت: «تخریب جنگل‌ها سه عامل اصلی دارد، زباله، معادن و دام که جنگل‌های شمال کشور به عنوان کهن‌ترین جنگل‌های جهان از این قاعده مستثنی نیستند. جنگلی که حدود دو میلیون و چهار هزار هکتار وسعت دارد و در سال می‌تواند سه میلیارد و ۶۰۰ میلیون مترمکعب آب را ذخیره کند. همچنین جنگل‌های زاگرسی نیز با ۶ میلیون هکتار وسعت می‌توانند ۴۰ درصد آب کشور را تامین کنند و در روزگاری که مهاجرت اکولوژی به دلیل نوسانات اقلیمی و بحران آب از فلات مرکزی به سمت شمال زاگرس و شمال و جنوب البرز شدت گرفته، باید بیش از پیش به فکر غنی‌سازی و توسعه جنگل‌ها و مراتع بود.»

۲۱۴ هکتار از جنگل زباله‌دانی شده است

معاون امور جنگل‌های سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور با بیان اینکه ۵۱ منطقه در شمال کشور برای دپوی زباله استفاده می‌شود که از این تعداد ۳۱ منطقه به عرصه جنگلی، ۱۲ منطقه مرتع و مابقی به زمین‌های شهری اختصاص دارد، گفت: «وسعت عرصه جنگلی که برای دپوی زباله مورد استفاده قرار می‌گیرد به طور رسمی ۲۰۲ هکتار و به طور غیررسمی ۲۱۴ هکتار و وسعت عرصه مرتعی ۲۵۶ هکتار است که رقم قابل توجهی است.» نوبخت در ادامه گفت: «سرانه تولید زباله در استان مازندران ۳۱۵۰ هکتار، در استان گیلان ۲۰۰۰ تن و در استان گلستان ۱۱۰۰ تن است که برای نمونه فقط در مازندران روزانه ۷۵۳ هزار لیتر شیرابه راهی جنگل‌ها می‌شود که در بازرسی‌ها نشان داده شده درختان پایین‌دست محل دپوی زباله خشک شده‌اند.» او همچنین به فعالیت ۵۴۲ واحد معدنی در ۳۵۱۸ هکتار از جنگل‌های شمال کشور اشاره کرد که از این تعداد ۲۶۹ واحد غیرفعال و ۱۴ واحد متروکه است که فضای جنگلی را گرفته و سبب آلودگی محیط زیست شده است.

معاون امور جنگل‌های سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور به یکی دیگر از عوامل تخریب جنگل‌ها که حضور دام‌هاست اشاره کرد که از تولید مثل طبیعی درختان جلوگیری می‌کند. او توضیح داد: «تعداد دو میلیون و ۹۵۴ هزار و ۶۰۴ واحد دامی در عرصه‌های جنگلی شمال کشور فعالیت می‌کنند که این دام‌ها ۹ ماه از سال در جنگل هستند. اگر فرض کنیم هر دام روزانه فقط یک نهال را تخریب می‌کند و تعداد این دام‌ها را در ۲۷۰ روز سال ضرب کنیم به عدد ۷۹۷ میلیون و ۷۴۳ هزار و ۸۰ اصله نهال می‌رسیم که در سال تخریب می‌شود. این در حالی است که امسال ما توانستیم ۲۶ میلیون و ۵۰۰ هزار اصله نهال بکاریم.»

نوبخت ادامه داد: «برخی از درختان وحشی از طریق بذرپاشی تکثیر می‌شوند، برای نمونه درخت بلوط در دوره بذردهی ۵۰ هزار بذر تولید می‌کند که از این تعداد به طور طبیعی حدود یکصد بذر به نهال تبدیل می‌شود و فقط پنج اصله از این نهال‌ها به سال دوم زندگی خود می‌رسند و حالا این نهال‌ها و بذرها هم توسط دام از بین می‌رود. این ضرر غیر از کوبیدگی خاکی است که دام‌ها باعث آن می‌شوند.» او در پایان از مردم خواست که در تعطیلات نوروزی مراعات حال جنگل‌ها و مراتع را بکنند و از شاخه‌های سبز درختان جوان برای گرم شدن و آشپزی استفاده نکنند، آتش خود را پس از ترک محل به طور کامل خاموش کنند و زباله‌ای در طبیعت باقی نگذارند. کمپین «همین یک زمین» با هدف اطلاع‌رسانی در قالب عکاسی بزرگسالان و کودکان و نقاشی بزرگسالان و کودکان ۷ تا ۱۴ ساله برگزار می‌شود و علاقه‌مندان می‌توانند تا پایان نوروز آثار خود را به دبیرخانه این کمپین ارسال کنند.

بناهای تاریخی خوزستان یکی پس از دیگری رو به نابودی می‌روند

وعده و وعید سهم خانه «بهبهانی»

حاشیه

با وجود آنکه عمارت قاجاری بهبهانی در استان خوزستان، ۱۵ سال قبل با رضایت کامل اردشیر بهبهانی، مالک آن در فهرست میراث ملی کشور به ثبت رسید اما از آن زمان تاکنون تنها چیزی که از رسیدگی و مرمت عایدش شد، چیزی جز وعده و وعید بی‌سرانجام نبود. به طوری که امروز از این بنای تاریخی چیزی جز یک جداره و درختانی نیمه‌خشک باقی نمانده است و هر لحظه به نابودی کامل نزدیک می‌شود.

مجید کیوانی، مدیر انجمن میراث فرهنگی نوژان کارون در خوزستان درباره شرایط این خانه به «ایسنا» می‌گوید: «متاسفانه بی‌توجهی در مدیریت اداره کل میراث فرهنگی خوزستان از گذشته نسبت به وظیفه ذاتی خود یعنی پاسداری، مرمت و نگهداری از میراث فرهنگی که بناهای تاریخی چند هزار ساله را در خود دارد، به اتفاقی عادی تبدیل شده است.»

او با بیان اینکه در مدیریت فعلی میراث فرهنگی نیز شاهد برگزاری برخی از همایش‌های غیرمرتبط هستیم، ادامه داد: «ای کاش همین هزینه‌ها حتی اندک در اجرای شوآپ‌های غیرضروری صرف ترمیم و مرمت آثاری مانند عمارت‌های «امیرمجاهد»، «صمیمی» و «کوشک نورآباد ایذه» شود.»

> بی‌توجهی در مدیریت اداره کل میراث فرهنگی خوزستان از گذشته نسبت به وظیفه ذاتی خود یعنی پاسداری، مرمت و نگهداری از میراث فرهنگی که بناهای تاریخی چند هزار ساله را در خود دارد، به اتفاقی عادی تبدیل شده است

وی افزود: «هنوز هم دیر نشده، می‌توان با برون‌سپاری اصولی و بلندمدت، مرمت حرفه‌ای این بناهای تاریخی ارزشمند را با همکاری بخش خصوصی یا سازمان‌های مردم‌نهاد حوزه میراث فرهنگی و گردشگری و با نظارت دقیق اداره کل میراث فرهنگی انجام داده و از تخریب آنها جلوگیری کرد.» اما شرایط این خانه تاریخی به اندازه‌ای نامناسب است که سبب اعتراض و نگرانی فعالان میراث فرهنگی استان خوزستان شده است به طوری که منصور معتمدی، مسئول انجمن دوستداران میراث فرهنگی شهرستان رامهرمز هم درباره این خانه به «ایسنا» می‌گوید: «از سال ۱۳۸۱ و پس از ثبت ملی این عمارت قاجاری، مالک عمارت با مشکلاتی برای ساماندهی مواجه شد و با توجه به ادامه‌دار بودن این آسیب‌ها به خانه تاریخی‌اش، به دادسرای رامهرمز شکایت کرد، اما اداره کل میراث فرهنگی توجه چندانی به آن نداشت.» او با بیان اینکه اداره میراث فرهنگی شهرستان رامهرمز یک فصل فوندانسیون بنا را مرمت کرد و بخشی از دیوارهای جانبی عمارت را در سال‌های نخست ثبت ملی آن ساماندهی کرد، بیان می‌کند: «پس از آن چند مدیر در اداره میراث فرهنگی شهرستان رامهرمز تغییر کردند و دیگر هیچ کاری روی این بنای تاریخی انجام نشد.» وی می‌افزاید: «این عمارت تاریخی یک بنای بسیار بزرگ است که متاسفانه میراثَ فرهنگی در سال‌های اخیر به آن بی‌توجهی می‌کند.»

محیط زیست

ایران و جایکا برای حفاظت از سواحل کشور به تفاهم رسیدند

وجود ۵۸۰۰ کیلومتر خط ساحلی و قرار گرفتن چهار استان در نوار جنوبی و سه استان در نوار شمالی سواحل کشور، ضرورت مدیریت جامع برای حفظ و نگهداری از این نوار را نمایان می‌کند. به همین دلیل سند همکاری پروژه «تدوین و اجرای طرح جامع مدیریت و حفاظت از محیط‌زیست در سواحل جنوبی جمهوری اسلامی ایران» میان سازمان حفاظت محیط‌زیست و آژانس همکاری‌های بین‌المللی ژاپن (جایکا) به امضای مسئولان دو کشور رسید.

پروین فرشچی، معاون محیط‌زیست دریایی سازمان حفاظت محیط‌زیست کشور، درباره جزئیات این تفاهمنامه گفت: «در این پروژه با یک پشتوانه علمی، گونه‌ها و زیستگاه‌ها و عوامل تهدیدی آنها را شناسایی می‌کنیم، به دنبال این اقدام برنامه جامع مدیریت و حفاظت از محیط‌زیست را اجرایی می‌کنیم. در کشور ما مدیریت سواحل توسط سازمان بنادر و دریانوردی انجام می‌شود ولی تاکنون این اقدام در سطح استانی انجام نشده است. این پروژه می‌تواند کمکی برای مدیریت جامع سواحل در ابعاد استانی باشد.»

فرشچی با اشاره به اینکه در این پروژه پهنه‌بندی فضایی و رویکرد اکوسیستمی وجود دارد، گفت: «تیم‌های تخصصی از سازمان محیط‌زیست، از استان هرمزگان و از طرف کشور ژاپن برای تهیه و اجرای این برنامه وجود دارند. همچنین متخصصان مرتبط با رشته‌های مورد نیاز برای پروژه از جمله در بخش اطلاعات جغرافیایی، اکولوژی و سنجش از راه دور شناسایی و استخدام می‌شوند.»

وی با بیان اینکه بعد از امضای این تفاهمنامه تهیه برنامه جامع مدیریت و حفاظت از محیط‌زیست استان هرمزگان آغاز می‌شود، گفت: «پس از تهیه برنامه، مرحله اجرا شروع می‌شود. در پروژه‌های بین‌المللی معمولا برنامه‌ریزی می‌شود و برنامه اجرایی تهیه نمی‌شود. آنچه در این پروژه به آن توجه کردیم این است که بعد از تهیه برنامه جامع، یک برنامه عمل و اجرا نیز داشته باشیم تا نقشه راه را به ما نشان دهد که اقدامی نو نسبت به سایر پروژه‌ها محسوب می‌شود.»

معاون محیط‌زیست دریایی سازمان حفاظت محیط‌زیست با اشاره به اینکه طرح جامع مدیریت و حفاظت از محیط‌زیست در سواحل جنوبی ایران در ابتدا در استان هرمزگان به صورت پایلوت اجرایی می‌شود، گفت: «این طرح را در سایر استان‌های ساحلی نیز اجرایی خواهیم کرد. همچنین متخصصانی که از استان و در سطح ملی و جایکا حضور دارند تیم قوی تشکیل می‌دهند تا در ادامه برای سایر کشورهای عضو از جمله کویت، امارات، بحرین و قطر نیز این طرح‌ها را اجرایی کنند.»

فرشچی با بیان اینکه بعد از تعطیلات سال نو این طرح اجرایی می‌شود، در مورد انتخاب استان هرمزگان به‌عنوان پایلوت این طرح، گفت: «طبق مطالعه ما در هرمزگان فعالیت‌های متعددی انجام می‌شود و این استان تنوع زیستی بالا و سواحل گسترده‌ای دارد. همچنین به دلیل غرابت با استان سیستان و بلوچستان از اکوسیستم‌های مشابهی برخوردار هستند به همین دلیل ترجیح دادیم طرح جامع مدیریت و حفاظت از محیط‌زیست ابتدا در استان هرمزگان اجرایی شود.» وی با بیان اینکه تهیه برنامه جامع مدیریت و حفاظت از محیط‌زیست سواحل جنوبی کشور تا سه سال ادامه دارد، افزود: «بعد از این مدت پروژه اجرایی می‌شود. برای اجرای این طرح منابع مالی زیادی نیاز داریم و علاوه‌بر بودجه ملی به دنبال تامین منابع مالی از محل‌های دیگر از جمله تسهیلات جف و یونیدو خواهیم بود.»

گردشگری

دبیر انجمن زیست‌محیطی مازندران بیان کرد

واگذاری باداب سورت به بخش خصوصی کاری غیرعاقلانه

واگذاری چشمه باداب سورت به بخش خصوصی یکی از موضوعاتی است که در روزهای اخیر سبب نگران فعالان محیط‌زیست شده است، به‌طوری که داریوش عبادی، دبیر انجمن زیست‌محیطی مازندران واگذاری این اثر ملی و جهانی را بی‌مفهوم و غیرعاقلانه می‌داند و می‌گوید: «بخش خصوصی به دلیل کسب منفعت اقتصادی بیشتر ممکن است منجر به تخریب سورت شود. مدیریت نادرست تاکنون ضربه‌های زیست‌محیطی بسیاری بر سورت وارد آورده که منجر به تخریب قسمت‌هایی از این جاذبه شگفت‌انگیز شده است.»

عبادی افزود: «واسپاری باداب سورت بدون مدیریت محاسبه شده و بدون در نظر گرفتن توان اکولوژیک این جاذبه به‌طور قطع به تخریب سورت می‌انجامد.»

وی یادآورشد: «انجمن‌های زیست‌محیطی و محافظ محیط‌زیست خواهان بررسی کارشناسانه طرح واگذاری سورت هستند و طرحی را مورد قبول دارند که نظارت عملی و کارآمد در آن وجود داشته باشد در غیر این‌صورت با واگذاری سورت مخالفت می‌کنند.»

عبادی گفت: «سازمان‌های دوستدار محیط‌زیست خواهان برنامه‌ریزی، ساماندهی و مدیریت در باداب سورت هستند اما چون در حال حاضر طرح‌های نظارتی و شاخصی برای حضور گردشگران در سورت تعریف نشده دغدغه‌های زیادی از واگذاری سورت به بخش خصوصی برای‌شان ایجاد شده است. اینکه چه تعداد گردشگر از چه مسیرهایی وارد سورت شوند تا تخریب سورت انجام نگیرد باید در طرح‌های واگذاری لحاظ شده باشد.»

دبیر انجمن زیست‌محیطی مازندران تصریح کرد: «هیچ‌گونه سازه‌ای نباید در اطراف باداب سورت ایجاد شود چرا که ایجاد هرگونه سازه جمعیت و توریسم فراوانی را گرد این چشمه جمع می‌کند که می‌تواند مشکلات زیست‌محیطی به بار آورد.»

شنیده‌ها

بارندگی ۳۴۸ قنات را در نیکشهر تخریب کرد

فرماندار شهرستان نیکشهر در استان سیستان و بلوچستان با اشاره به تغذیه بسیاری از زمین‌های کشاورزی این شهرستان از ۳۴۸ قنات موجود خواستار تخصیص اعتبار برای مرمت قنات‌های آسیب‌دیده در سیل اخیر شد. این در حالی است که وضعیت آبرسانی در این شهرستان اوضاع مساعدی ندارد و آب مورد نیاز برای کشاورزی هم از قنات‌ها تامین می‌شود که حال بخشی از آن تخریب شده و از بین رفته است. صاحب گل صالحی در بازدید رئیس و اعضای کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی از این شهرستان گفت: «با توجه به شیب تند شهرستان تمام بارندگی‌هایی که در نیکشهر صورت می‌گیرد از دسترس خارج و وارد دریای عمان می‌شود. انجام مطالعات فراگیر برای احداث طرح‌های آبخیزداری کمک شایانی به استفاده بهینه از آب بارندگی‌ها در بخش کشاورزی شهرستان می‌کند.» به گفته فرماندار نیکشهر، تنها ۸۰ روستا از ۳۹۵ روستا این شهرستان دارای شبکه آب‌رسانی هستند و این درحالی است که ۹۰ روستا به صورت سقایی و با ناوگان سیار آب‌رسانی می‌شوند. صالحی، خواستار انجام مطالعات برای احداث مجتمع آب‌رسانی به روستاهای پایین‌دست سد خیرآباد شد و گفت: «اعتبار بخشی از خط لوله آب‌رسانی به طول چهار کیلومتر تامین شده و بقیه در انتظار تخصیص است.» وی با اشاره به تخریب ۱۲۵ قنات این شهرستان در سیل اخیر تاکید کرد: «۸۵ درصد آب کشاورزی نیکشهر از قنوات تامین می‌شود و باید اعتبار مرمت این قنات‌ها هرچه سریع‌تر تامین شود.»

جدول کلمات متقاطع

افقی

۱– کنایه از فرد تنومند و قوی– صنعت سفال‌سازی ۲– رقص مذهبی آفریقاییان– پوشاننده– دخمه اموات اشکانیان ۳– سنگ سخت– از فرآورده‌های گوشتی– پایتخت سوئیس ۴– زمین ترکی– برکت سفره– حرف تعجب– قادر ۵– دستگاه مولد نیرو– گریزنده– در بازی می‌زنند ۶– رشد– مسیحی– زمین خشک و بایر ۷– قتل سیاسی– بیماری زردی– سخن ناگفتنی ۸– از شهرهای کرمانشاه– محبوب– شهر انار ۹– دوست– فضا و آسمان– رهاورد زمستان ۱۰– کبوتر صحرایی– شکل هندسی– آماس ۱۱– از نهاد برآید– فصل بهار– بی‌مورد ۱۲– شترمرغ آمریکایی– الفبای موسیقی– زردانگلیسی– دویار هم‌قد ۱۳– همچنین– کمیسر– واحد طول انگلیسی ۱۴– محل کسب‌وکار– زمین پهناور پر از درخت– فلات آسیا ۱۵– ماده‌ای شیمیایی که از غدد داخلی درون خون مترشح می‌شود– دسر تابستانی سوالات

عمودی

۱– به دور خود گشتن– ساتر ۲– فریاد بلند– فلز– شعر ژاپنی ۳– حکم و دستور– ریا– لاغر ۴– مرد خداشناس– کلمه شگفتی– یار زن– رطوبت ۵– خواست عرب– بوزینه– لانه مرغ ۶– جنب– کار بی‌اساس و نسنجیده– گل ته حوض ۷– سوره زنان– حاجت و درخواست– دهانه اسب ۸– ساده‌لوح– فراش– ضیق ۹– فاسد و ضایع– ساز شبیه سنتور– مزه ناگوار ۱۰– حجره– علم سرشماری– زیارت‌کننده ۱۱– نازا– هدف تیر– لبریز ۱۲– آب روستایی– کلرا– حرف نگفتنی– جویبار ۱۳– میوه پخته در شکر– قطار شهری– دوات ۱۴– دوست بی‌ریا و موافق– سقف فروریخته– زیرک ۱۵– شبکه‌بندی– اقدام کردن به کاری

۱۹۷۴

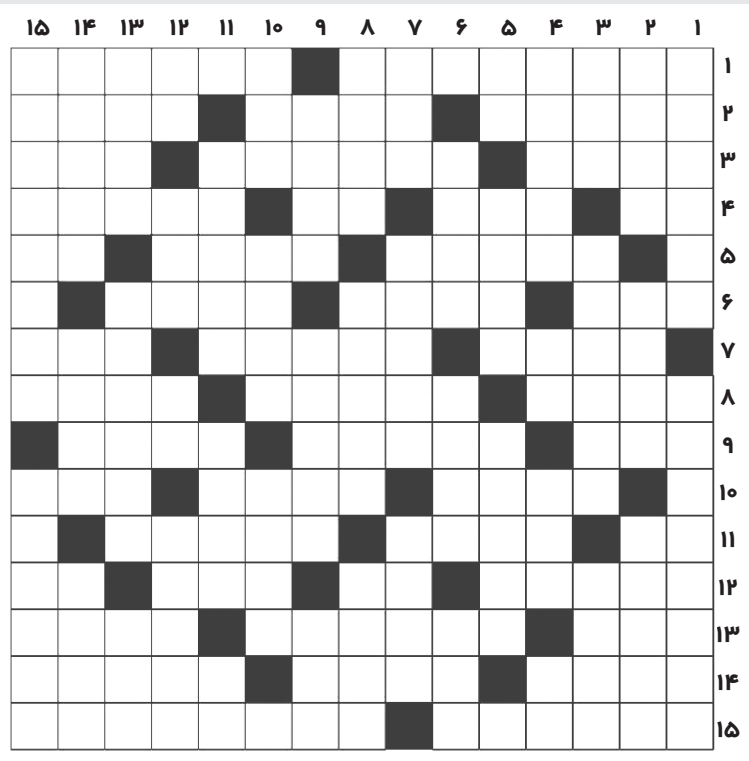
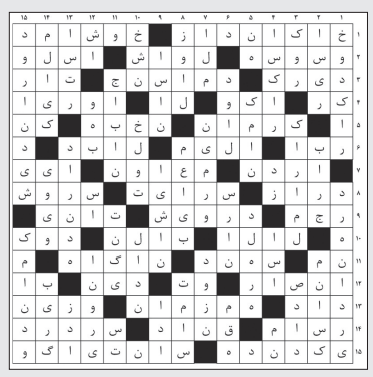
۱۹۷۳